¶ *Segun que valiere.* Intellige de valore loci, vbi petitũ est ita tamẽ, si ibi poterat cõueniri, vt in.l.ratio.§.si per venditorẽ.ff. de actio. emp. & secundum glo.fi.in.d.l.vinum & crescit ista estimatio à tempore morę vsq; ad sententiã, & etiã post deducto tẽpore, quòd datur iudicatis ad soluendũ, secundũ Bar.in.l.3.§.in hac colu.5.&.6.ff.cõmoda.

b ¶ *Eniuyzio.* Cõcordat.l.fi. ff. de tritica. quę expressè loqtur de tẽpore quo accipitur iudiciũ. glos. tñ & docto. cõiter in. l. vinũ. ff. si cert. peta. intelligũt hoc si ante nõ fuerit petitũ etiã extra iudicialiter, nã si esset petitũ tũc esset in mora. & à tẽpore morę crescit estimatio, mouet ex verbis illi⁹. l. cũ dicit peti tũ esset, neq; dicit in iudicio, & ex alijs quæ ibi videre poteris per Soci. & Iaso. colu.1. quibus tamẽ responet Decius di cens veriorẽ esse. opi. cõtrariã, scilicet, ꝙ ad cõstituendũ debitorem in mora taliter, ꝙ veniat interesse quãti plurimi in cõtractib⁹ stricti iuris, requirat litis cõtestatio mouet. ex.d.l.fi. & ex.l.3.§.in hac.ff.cõmod. ibi quãuis in stricti iuris iudicijs &c. ad quã docto. tenẽtes cõmunẽ opi. respõdent, ꝙ loquat respectu iuramẽti in litẽ, iuxta intellectũ Bar.in.d.§.in hac.8. lectura, & certè iste passus est multũ dubius, maxime stãte ista.l.partitarũ: cui⁹ cõditores viderũt dictã diuersitatẽ inter glosatores, & nihilominus fuit positũ hoc verbũ in iudicio: nõ tñ auderẽ propter hoc recedere à cõmuni opi. secundũ quã intelligo istã.l. quãdo ante iudiciũ nõ esset petitũ etiã extra iudicialiter: nã si hoc operat interpellatio tacita ꝑ lapsum diei expressi: quãto magis vera interpellatio licet extra iudicialis? & quia hoc reperitur expressũ in cõtractibus bonæ fidei. l. si sterilis. §. Cũ per venditorẽ. ff. de actio. emp. nec video bonã rationẽ diuersitatis, cur aliud in cõtractib⁹ stricti iuris, maxime attẽto iure isto partitarũ, & pro his adde. l. 9. titu. 14. & l. 18. tit. 11. ista ead. parti. cum. d.l. 9. dicit, por iuyzio, & l. 18. hoc nõ dicit, sed pidiesse tm̃, & sic sufficiet etiã extra iudicialiter peti.

¶ *Lex. 9.*

* Non potest debitor opponere exceptionẽ nõ numeratæ pecunię si creditor probat numerationẽ, vel si intra bienniũ in iudicio non fuit debitor cõquestus: aut si dictę exceptioni renunciauit. h.d.

c ¶ *Emprestar alguna cosa.* Ex isto verbo & quia tãtũ in isto titu. tractat de mutuo earũ rerũ, quæ cõsistũt põdere, numero & mensura, videt, ꝙ exceptio nõ numeratæ pecuniæ tãtũ habeat locum in cõfessione mutui harũ rerũ, nõ aliarũ: neq; in alijs cõtractib⁹. & hui⁹ opinionis est glo. in.l. in cõtractib⁹ in princ. C. de nõ nu. pecu. Azo. tamẽ in sũma. C. eo. in prin. tenet, ꝙ ista exceptio locum habeat pro omni re, quã qs nõ numerauit vel nõ soluit. l. pecunię. ff. de verb. signi. eiusdẽ opi. fuit Simon vincen. & alij sequaces, quàm & tenet Alberi. dicẽs fore de iure veriorẽ in.d.l. in cõtractibus. col.2. scilicet ꝙ nõ sit differẽtia in hac exceptione inter mutuũ, & alios contractus. tu dic ꝙ ad hoc, vt ista exceptio trãsferat onus ꝑbãdi increditorẽ vltra biẽniũ, locũ tantũ habet in cõtractu mutui, & etiã in cõfessione dotis intra sua tẽpora. vt. C de dote caut. nõ num. per totũ. & est ratio, quia prõptiores sunt homines ad confitendũ ex causa mutui, quam ex alijs causis: in alijs tñ cõtractib⁹ vel reb⁹, cõfessio statim prejudicat, vt in l. generaliter. C. de nõ nume. pecu. nisi probet negatiua, vel error, vel simulatio. & ita tenet Bal. & Saly. in.d.l. in cõtractib⁹ in prin. & Pau. de cast. in.d.l. generaliter. si tamẽ cõfessio fiat ad liberandũ, poterit opponi exceptio infra. 30. dies, vt in.d.l. in cõtractib⁹. §. sup cæteris. vbi vi. Pau. de cast. & adde qd not. bal. in .l. pecunię. C. de solutio.

d ¶ *Carta.* Quid si cõfessio mutui fiat corã testib⁹, vi. bar. in.l. si ex cautiõe. C. de nõ nume. pecu.

e ¶ *Demãda.* An aũt licet actor nihil petat, posit re⁹ istã quærelã ꝓponere? dic ꝙ sic vt in auct. hãc aũt quærelã. & ibi gl. C. de nõ nume. pecu. & Bar. in auctẽ. de tẽpore nõ solu. pecu. super dote colla. 7.

f ¶ *O alguno de los otros.* Quãdo creditor est absens, requirit ꝙ ista quęrela ꝓponat ĩ iudicio, vt hic & in. l. in cõtractib⁹. §. in omni. C. de nõ. nu. pe.

Si tamẽ creditor posset haberi creditori, sufficeret fieri in scriptis, vt in.d.§. In omni, & not. glo. in. l. si intra. C. eo. tit. & ibi Bal. & Azo. in summa. colu. 2. quia tamẽ ista. l. ponit istã formã, vt fiat corã iudice, & inferi⁹ subdit, e si se callare, q̃ no lo muestre ansi. &c. tutius est quòd siue quęrelando, siue excipiendo super hoc proponatur coram iudice.

g ¶ *Dende en adelante.* Adde. l. in cõtractib⁹ in prin. & ibi glo. in verbo. nullomodo. C. de nõ. nu. pe. & amplia & limita istã regu. vt latè videbis per feli. in. c. si cautio. fol. 4. & 5. de fide instru.

h ¶ *Bien ansi como si los ouiesse rescebido.* Nõ ergo excusaretur à solutione, licet opponat exceptionẽ nõ num. pecu. vel doli exceptionẽ elapso biẽnio, licet velit in se asumere onus probãdi, ꝙ pecunia nõ fuit numerata, & sic videtur hic approbari opin. Iacob. Butrica. in.l. generaliter, & in.l. in cõtractib⁹. C. de nõ. num. pe. Bal. & Salice. in.l. si nõ singuli. C. si cert. pe. & etiam feli. affirmare videtur in.d.c. si cautio. & hoc de rigore iuris: sed de æquitate canonica (quæ ratione peccati seruanda est in vtroq; foro) cõtrariũ esset, secundũ cõmunem opi. vt tradit Ioan. de Imol. in. d. c. si cautio colu. 7. & feli. fol. 5. colu. 1. an autẽ admittatur debitor ponens positionẽ creditori post bienniũ, ꝙ pecuniã non numerauit? Bar. tenet ꝙ sic in.d.l. in contractibus. §. 1. qui vult quòd creditor teneatur respondere, nisi ex iusta causa recuset, quod licet sit æquum non est sine scrupulo per tex. in. d.l. in contractibus. §. illo. sed tene opin. Barto. attenta dicta æquitate canonica.

i ¶ *No seria tenudo.* Istam regul. quòd debitor opponens. de non nume. pecu. infra Biennium non teneatur, nisi creditor probet numeratam, extende & limita, vt per feli. in. d. cap. si cautio. fol. 3. col. 4. & fol. 4.

k ¶ *Por esta razon.* Scilicet vt nõ teneatur soluere, nisi creditor probet numerationẽ: posset tamen in se assumere onus probandi pecuniã non fuisse numeratam: nam non debet plus operari renuntiatio, quàm lapsus biẽnij q (vt dixi) saltim de æquitate canonica non excludat debitorem volentem in se assumere onus probandi, ita tenet Ioan. de Imol. in. c. fin. de solutio. colu. penul. & Saly. in.d.l. si ex cautione. 1. & 3. q. vbi & glos.

(c) 2010 Real Academia de Jurisprudencia y Legislación